

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežalostno pisna se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin. Oglasi v tekstni listi do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerlatni oddelček „Edinosti“. Naročniki in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerlatni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilnični račun št. 841.652.

Novi napadi Italijanov na doberdobsko planoto. - Artiljerijski boji pri Gorici in Bovecu.

Italijani izpraznili Pelagruž. - Nadaljno napredovanje zveznih čet na drugi ruski obrambni črti. Prodiranje Nemcev preko železniške črte Biełostok - Brest-Litowsk. Na francoskem položaj neizpremenjen.

DUNAJ, 22. (Kor.) Uradno se objavlja: 22. avgusta 1915, popoldne.

Sovražnik je zopet pričel živahneje streljati na doberdobsko planoto. Napad bersaljerjev na Monte dei Sei Busi se je razbil tik pred našo postojanko. Na severozapadni del planote so izvršili Italijani obsežen napad, a so bili deloma vrženi nazaj v bojih mož proti možu, deloma pa ustavljeni po našem artiljerijskem ognju.

Popoldne je nasprotnik preko naših postojank obstreljeval posamezne mestne dele Gorice s poljskimi in težkimi topovi. Nov napad na naše postojanke severno Sela in ponočni napad na soški most zapadno Tolmina sta se izjavila ob težkih izgubah za sovražnika.

V ozemlju Krna, Boveca in na koroški meji so se vršili mestoma topovski boji.

Na tirolski fronti sta dva italijanska bataljona po 20 urni artiljerijski predpripravi dvakrat napadla prehode čez hribovje vzhodno Tre Sassi. Sovražnik je bil odbit in je izgubil 300 mrtvih in zelo mnogo ranjenih.

Obstreljevanje naših utrdb na skupinah Folgaria-Lavarone in Tonale, se je nadaljevalo z menjajočo se silo.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dogodki na morju. — Potom poizvedovanja je bilo dne 21. t. m. zjutraj konstatirano, da so Italijani popolnoma izpraznili otok Pelagruž in razrušili vse stavbe in obrambne naprave. Otok, na katerem so se nahajale dve družini čuvajev svetilnikov, so v noči 11. julija osvojili Italijani in ga opremili z radijsko postajo in obrambnimi napravami. Tudi en podvodnik je bil tamkaj stacioniran.

Raidi naših letal in trikratno temeljito obstreljevanje potom naših brodovij, so prizadejali sovražniku vedno težke izgube na moštvi in materialu. Podvodnik »Nereide« je bil uničen. Vsi tedga so Italijani najbrže prišli do spoznanja, da strategična in taktična vrednost tega otoka ni tako velika, kakor se je domnevalo pri osvojitvi otoka.

Brodovno poveljstvo.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 22. (Kor.) Uradno se objavlja: 22. avgusta 1915, popoldne.

Cete generala Kövessa so vrgle sovražnika vnovič iz več postojank in ga pregnale preko železnice, ki vodi iz Brest-Litovskega v Bielsk.

Armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda je med novimi nastalimi boji pri Wysochem-Litowsku pridobila na prostoru. Tu kakor tudi zapadno Brest-Litovskega in vzhodno Wlodawe se je sovražnik prodiranju zaveznikov srdito postavil v bran.

Med Vladimirjem Wolynskim in Černovicami je položaj neizpremenjen.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 22. (Kor.) Veliki glavni stan, 22. avgusta 1915:

Zapadno bojišče. Položaj je neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

PODLISTEK GREŠNICE.

Roman. — Francoski spisatelj Xavier de Montépia

— Da, bog daj! . . . Dal bi vse na svetu za to, da bi vsaj izvedel, ali je Pivoine še živa, pa naj me je tudi zapustila in morda šla h komu drugemu, ki ga ljubi. Ana je prišla Reneja za roko in mu jo pristrčno stisnila. Prav tedaj pa je vstopil sluga in izročil miss Dudleyevi pismo, ki ga je ravnokar prinesel nekdo.

Komaj je Ana pogledala naslov, je takoj vzklila: — Njena pisava, njena pisava! — in je hitro odprla pismo. — Kaj? Njena pisava? — je hlastno vprašal René.

— Da. — O, potem pa hitro prečitajte pismo, prosim vas, hitro! Miss Dudleyeva je nato glasno čitala naslednje vrstice:

»Draga Ana! Morda že veste, da me ni več pri Renéju. Izpočetka sem nameravala zakriti svoj beg popolnoma in ga zaviti v

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 22. (Kor.) Veliki glavni stan, 22. avgusta 1915:

(Armada skupina generalfeldmaršala Hindenburga). Armada generala Elchhorn ima zaznamovati vzhodno in južno Kovna nadaljne napredke. Pri osvojitvi neke postojanke severno Zuwinškega jezera je bilo ujetih 750 Rusov.

Število ruskih ujetnikov iz bojov zapadno Tykocina se je zvišalo na 1100.

Armada generala Gallwitz nadaljuje s prodiranjem južno Narawa preko železniške Biełostok-Brest Litowski. V obeh zadnjih dneh je bilo ujetih 13 oficirjev in nad 3550 mož.

(Armada skupina princa Leopolda bavarskega). Med zmagovitimi boji je prekoračila armada skupina večeraj železnico Kleszczewo-Wysoko-Litowsk. Sovražnik, ki se je postavil danes zjutraj vnovič v bran, so nemške čete vrgle iz njegovih postojank. Ujetih je bilo nad 3000 mož in uplenjenih število strojnih pušk.

(Armada skupina generalfeldmaršala Mackensena). Napadi nemških in avstrijskih čet v oddelkih Koterke, Pulve in ob Bugu nad Ogroniki, kakor tudi ob dolnem toku Krzne, napredujejo.

Pred jugozapadno fronto Brest-Litovskega ničesar novega.

Pri Piszczu in severozapadno odtod in severovzhodno Wlodawe se boji nadaljujejo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Podrobnosti o zavzetju Kovna. BERLIN, 21. (Kor.) Wolfiov urad poroča iz velikega glavnega stana o zavzetju Kovna: Napad na trdnjavo je pričel 6. avgusta. 8. avgusta je mogla artiljerija otvoriti ogenj. Do 15. avgusta je bilo z napadom osvojenih osem predpostav, več zelo močnih protinapadov Rusov je bilo ob težkih izgubah odbiti. 16. avgusta je došel napad blizu do permanentne utrdbene črte. S skrajnim povišanjem sijajno vojenega artiljerijskega ognja so bile posadke utrdb, sosednjih črt in baterij, ki so se nahajale vmes, tako omajane in utrdbene naprave same tako poškodovane, da se je tudi na te utrdbे lahko pričelo z napadom.

V nevzdržljivem prodiranju je napadla in osvojila infanterija celo utrdbeno črto med Jesijo in Njemnom. Takoj pritegnjena artiljerija je začela obstreljevati središče zapadne fronte in po njenem padcu dne 17. avgusta na vzhodni umakniti se sovražne sile. Po premaganju reke so padle 17. avgusta utrdbene severne in vzhodne fronte in na zadnje vsa južna fronta.

Plen je neizmeren: nad šeststo topov, med njimi nebroj najtežjega kalibra in najmoderneje konstrukcije, silne množice municije, nebroj strojnih pušk, vojaško orodje vsake vrste, milijonske vrednosti na provijantu. Po navedbah v mestu zajetih ruskih rekrutov je bilo v zadnjem trenutku iz mesta z begom rešenih 15.000 oboroženih vojakov nadomestnega moštva. Poleg obupnih protinapadov Rusov je to očitno dokaz, da rusko armadno vodstvo hitrega padca te najmočnejše ruske trdnjave pač ni smatralo mogočega.

Vojna med Italijo in Turčijo.

CARIGRAD, 21. (Kor.) Italijanski poslanik je notifikiral turški vladi po naročilu svoje vlade prekinjenje odnošajev med

Turčijo in Italijo in je zahteval potne liste. Poslanik je odpotoval popoldne.

Porta je odpoklicala turškega poslanika v Rimu. Zastopstvo italijanskih državljani v Turčiji so prevzele Združene države.

LUGANO, 12. (Kor.) Turški poslanik v Rimu, Naby bel, je dobil večeraj popoldne od consulte potne listine.

Tudi v Tripolisu vladajoči verski zastopnik sultana je dobil svoje potne listine.

Varstvo turških podanikov v Italiji je prevzela Španija.

CARIGRAD, 21. (Kor.) Noto, s katero je naznanila italijanska vlada sklep o prenehanju odnošajev s Turčijo, je izročil italijanski poslanik Garroni turški vladi večeraj zjutraj. Kakor se zatrjuje, se sklicuje nota na položaj v Tripolitani in položaj italijanskih podanikov.

BERLIN, 22. (Kor.) Listi označujejo vojno Italije s Turčijo kakor ukaz Anglije in z angleškim denarjem financirano podje. Izražajo prepričanje, da se bodo Turki znali otrestiti tudi Italijanov.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 21. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča:

Na dardanelski fronti se ni zgodilo ničesar pomembnega. Sovražnik, ki je bil odbit dne 19. t. m., nam je prepustil 90 pušk z bajonet, eno strojno puško, municije in vojnega materiala. Ujeti smo 4 ranjene sovražnike.

Na ostalih frontah nobene izpremembe.

Norveški storting.

KRISTIANIA, 21. (Kor.) Storting je bil danes odgojen. Toda sklican bo takoj zopet, ako bo to zahteval položaj.

Pred koncem se je član Stortinga, Michlet, prosil ministra vnanjih zadev, da poroča o zaplenitvi pošte norveškega parnika »Haakona VII.« po nemškem podmorskem čolnu. Minister je odgovoril, da definitivni odgovor nemške vlade še ni došel. Toda iz brzojav norveškega poslanika v Berlinu izhaja, da je le-ta mnenja, da se bo vprašanje rešilo zadovoljivo za Norveško. Minister je naglašal, da mora Norveška za storjeno krivico dobiti zadoščenje, ki zadovolji norveški narod. Upa, da dobi še popoldne odgovor Nemčije, dasi si tega ni popolnoma gotov. Dasi je zadeva za deželo največje važnosti, je po njegovem mnenju ob teh okoliščinah za člane Stortinga težko, da ostanje zbrani še naprej, da počakajo na odgovor.

Michlet se je zahvalil ministru za odgovor. Misli pa, da promatra vlada zadevo optimistično, ako misli, da se zbornica sedaj lahko odgodi.

Minister Ihlen je odgovoril, da se Storting v najkrajšem času zopet lahko zbere, ako bi se ta ali pa kaka druga zadeva razvila tako, da bi nastala za deželo kaka nevarnost.

Voditelj desnice, Hagerup Bull je izjavil, da smatra trenutni položaj za tako grozeč, da se mu zdi dvomljivo, če je odgozidev zbornice primerna. Toda govornik se odgovoriti noče upirati, domnevajoč, da temelje brzojavke poslanika v Berlinu, ki obetajo zadovoljivo rešitev, na izjavah, ki jih je dobil poslanik.

— Tako torej vemo vsaj, da še živi, — je rekla Ana, ko je prečitala pismo. — Da, toda vemo tudi, da ljubi drugega, — je dejal René. — O tem ni ničesar v pismu. — Toda drugega si ne morem misliti. — Ali niste želel prej tega? — Prav imate; sedaj pa, ker je moja želja izpolnjena, bi jo rad preklical! — Pomirite se, ljubi gospod grof, in ne izgubljajte poguma. — Poguma ne izgubim. Poizkušal se bom zabavati, pozabiti jo hočem in posreči se mi. Toda nekaj pa mi morate poznati, ljuba Ana, namreč, da so ženske, ki nimajo srca. — Da, to je res! — je odgovorila Ana in pristavila je potihoma: — Da, je žensk, ki nimajo srca, uboga Pivoine pa ga je imela še preveč! . . .

X.

Karel.

Par minut potem, ko je odšel René, je zopet vstopil Anin sluga in javil svoji gospodarici: — V predstobi je mlad človek, ki nujno želi govoriti z vami, madame. — Kdo je ta mladi človek?

Domache vesti.

Prodaja moke se bo vršila danes, v ponedeljek, 23. t. m. od 2 popoldne dalje na vseh običajnih prodajališčih.

Usmiljenim rojakinjam, ki so bile pripravljene vršiti delo usmiljenja napram našim hrabrim braniteljem ter jim nuditi prvo, čeprav primitivno pomoč v bližini bojne črte, javljam tem potom, da je sporočila njena ekscelencija gospa baronica Fries-Skene, ki jej je bila izročena naša zadeva, da se sedaj ne more izvršiti naša dobrodelna akcija in sicer iz raznih vzrokov. V slučaju, da se odstranijo dotične ovire, se bo upoštevala naša ponudba. In sedaj, drage rojakinje, ni mogoče drugega storiti za naše boritelje, nego zbirati razne prispevke, ki bi jim vtegnili vsaj momentano zboljšati položaj. Izročajo naj se, ako mogoče, direktno ali potom »od-bora za vojake na bojnem polju«. Ako pa mogoče pride do njih ta glas, naj izvedo naši junaki, da se je tu ob sinji Adriji, ki jo oni branijo z brezprimerno vneto in požrtvovalnostjo, zbralo krdelce pogumnih slovenskih žena in deklet, ki se niso strahle eventualnih naporov in težav, ne gromenja silnih topov, da bi le olajšale ranjenim našim braniteljem, rojakom in nerokom z enako ljubeznijo in požrtvovalnostjo njih trpljenje. Mogoče jim ta vest utegne olajšati, čeprav v picli meri, njih muke. Zahvaljuje se prisrčno rojakinji za dobre namene, se priporoča za eventualne potrebe v bodočnosti.

Antonija dr. Slavikova.

Zahvala. V imenu »Odbora tržaških gospa za vojake na južnem bojišču« se najpristneje zahvaljujem gospicam Perhace Mici, Vidi, Mileni in Mariji, Čuček Veri, Grebenc Danici, I. Bonn, Lenček Reziki, Vinšek Dori, Čok Anici in Jelici, Turk Ivanki, Gorše Mariji, Zadnik Dragici, Pahor Angeli, Slavik Dušici, Prunk Nuši, Pertot Anici, Macarol Vidi, Gom-bač Olgi za razprodajo znakov in cvetic, katero so vršile z veliko vneto in požrtvovalnostjo. Iskreno se zahvaljujem gospe Prunkovi in gospicam Maurin, Stefki in Slavici Slavik za pomoč v paviljonu, dalje gospodičim: Kolenc Sergiju, Slavik Borisu, Ternovec Bojanu in Zachu Cezaru za spremljevanje naših prodajalk. Istotako se zahvaljujem gospodu Grebencu za pomoč pri okrasitvi in nadziranju paviljona in malih prodajalk. Prisrčno iskreno zahvalo izrekam pa našemu vedno toli požrtvovalnemu občinstvu, ki se je na nepričakovan način odzvalo dobrodelnemu pozivu ter pripomoglo kljub dolgo trajajočim, prežalostnim razmeram, do sijajnega nepričakovanega uspeha, ker je nabralo v slovenskem paviljonu okoli 1500 K, ter napolnilo 35 pušic, da lahko rečemo, da je naš paviljon dosegel, ako ne prvenstva, gotovo pa drugo mesto, kar je za sedanje razmere epohalno. Zahvaljujem se še enkrat najpristneje vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli k omenjenemu uspehu, beleže se za Odbor tržaških gospa za vojake na bojišču.

Antonija dr. Slavikova.

Ciganska nadloga v žaveljski okolici. Iz Žavelj nam pišejo: Od dne do dne postajajo za naš okoliš vedno večja nadloga razne ciganske tolpe, ki so se takorekoč stalno naselile pri nas in so postale že ta-

— Oblečen je zelo dostojno in zdi se, da je odličnega stanu; pri nas pa še ni bil nikdar. — Vprašajte ga po imenu. — Da, madame. — Sluga je odšel. V par trenutkih se je vrnil in je izročil Ani posnetico, na kateri je stal ta le naslov:

Karel de Saint-André ulica sv. Jakoba, hotel du Nord. — Ne poznam tega gospoda, — je rekla Ana. — Vprašaj ga, ali prihaja od gospoda de Cherlieuja, in če ne, pa mu povej, da ga ne morem sprejeti. Sluga je zopet odšel in njegova odsotnost je takrat trajala dalje kot pa prvi-krat. Končno je zopet vstopil z nekim papirjem v rokah. — No, ali je odšel? — je vprašala Ana. — Ne, madame. — Ali mu nisi povedal, da ga ne morem sprejeti? — Seveda. — In kaj je dejal na to? — Prosil me je za papir in pisalo oro-dje ter mi je potem izročil to pismo za vas.

ko predrzne, da ni varno pred njimi prav čisto nič več. Posebno so se vrgli na take hiše, za katere vedo, da so doma samo ženske in otroci. Tako se je zgodilo, da so pri Sv. Barbari ukradli neki ženi celo gnujat, dva kosa slanina in precej olja, v skupni vrednosti okrog 150 kron. Dogaja se tudi, da se lotijo krompirja na njivi in ga ukradejo, kolikor ga morejo odnesti. Tako kradejo tudi druge poljske sadeže. So, kakor rečeno, res prava nadloga za vso okolico. Zato se nujno obračamo na varnostno oblast s prošnjo, naj bi poskrbela za to, da bo ljudstvo lahko varno pred to tatinsko zalego.

V Celovcu v deželni bolnišnici je umrl 31 leti stari topničar Fran Mrakič iz Boveca.

»Piedimonte«. Goriški irredentovci so nadelili slovenski Podgori laško ime Piedimonte. Ker se italijanski generalni štab ozira na »neodrešence« in se da od njih poučevati, zato smo naleteli v izkazih generalnega štaba tudi že na spako Piedimonte. Ali s Piedimontom ne bo nič, Podgora ostane Podgora.

Samomor. Dve deklini s Katinare, ste večeraj okoli polne šli preko gozdiča dvorca Mellara, ki se nahaja takraj Katinare. Naenkrat ste deklini prestrašeni obstali: sredi gozdiča je z nekega drevesa viselo človeško truplo. Deklini ste takoj pobegnili iz gozdiča na cesto in potem ste pohiteli na bližnjo redarstveno stražnico v ulici Pasquale Revoltella, ter tam povedali, kaj da sta videli v gozdiču. S stražnice je tamošnji nadzornik takoj telefoniral na zdravniško postajo in takoj zatem se je podal z deklinama v gozdič. Kmalu za njim se je pripeljal tudi zdravnik z zdravniške postaje. V gozdu so res našli visečega na vrvi, ki jo je imel ovito okoli vratu, že priletlega, popolnoma praznično oblečenega človeka. Seveda so ga takoj sneli z drevesa, na katerem je visel, a zdravnik je konstatiral, da je nesrečnež že mrtev, in sicer, da je moral obesiti še po noči, ker je bil že popolnoma trd. Iz raznih papirjev, ki so jih našli v njegovih žepih, so dognali, da je bil pokojnik 64 letni Alojzij Pirjevec, ki je stanoval v hiši št. 45 A v ulici della Ferriera. V njegovih žepih so našli tudi svoto 860 kron in pa stekleničico, v kateri je bilo 150 gramov karbolne kiseline, kar jasno dokazuje, da je bil nesrečnež trdno sklenil, končati si življenje na en, ali pa na drug način. — O vzroku, ki je nesrečneža gnal v smrt, se ni moglo zvedeti ničesar. — Pokojnikovo truplo je bilo preneseno v mrtvašnico na Katinari.

S kamnom. Včeraj popoldne okoli petih je 6 letni Aldo Čok, ki stanuje v roditelji v ulici Pier Paolo Vergerio št. 232, prijokal domov k materi s krvavim obrazom. Neki drug paglavec mu je bil zaluzel kamen in ga zadel v čelo, napravivši mu veliko rano. Mati je Alda spremila na zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik zašil rano z enim šivom.

Pazite na otroke! 10 letni Jordan Barbiani, ki stanuje v ulici Aldo Manuzio se je večeraj popoldne lovil na ulici s svojimi sovrstniki. Pri tem je pa padel in pri padcu zadel s kolenom na kos stekla ter se jako hudo porezal. Mati ga je spremila na zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik rano najprej desinficiral in potem zašil z enim šivom.

Ana je vzela pismo in ga prečitala površno.

Pismo se je glasilo:

»Gospodičina! Ne morem si šteti v čast, da bi bil prijatelj gospoda de Cherlieuja in lahko si mislim, da vam moj posej vzbuja pozornost. Zato smatram za potrebno, da vam naznamim vzroke, zakaj živo želim, da bi govoril z Vami.

Po neprestanem povpraševanju in poizvedovanju se mi je posrečilo končno, da sem izvedel, da ste Vi rešila smrti neko deklico, ki je skočila v Seno.

Ta mlada deklica je bila — vsaj mislim tako — istovetna z osebo, ki mi je zelo draga; in zato bi Vas prosil pojasnila, kje se sedaj nahaja ta deklica, kar bo najbrž znano Vam.

Izkažite mi to ljubav in dovolite mi kratkotek pogovor, cenjena gospica, in zagotovitev najodličnejšega spoštovanja.

Vam najvdanejši sluga Karel de Saint-André.

— O, — je vzklila Ana, — to je gotovo Karel, o katerem neprestano govoril nesrečna Mignonne! . . . Naj vstopi takoj! Sluga je privedel gospoda v sprejemni-co. (Dalje.)

